

Magyarországi Szlovákok Kulturális Intézete

**ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK
ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA**

Hatályos: 2019. december 02-től.

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATÁRÓL

Bevezetés

A számvitelről szóló többször módosított 2000. évi C. törvény (továbbiakban Szt.), valamint az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. Rendelet (továbbiakban: Áhsz.) alapján a **Magyarországi Szlovákok Kulturális Intézete** (továbbiakban: a költségvetési szerv) eszközeinek és forrásainak részletes értékelési szabályait a jelen szabályzat tartalmazza.

Az OSZÖ Hivatal, mint kijelölt gazdasági szervezettel rendelkező költségvetési szerv, a gazdasági szervezettel nem rendelkező intézményekkel a munkamegosztás és felelősségvállalás rendjét Megállapodásban rögzíti.

Az intézmény számviteli elszámolásával kapcsolatos feladatait az OSZÖ Hivatal a következők szerint látja el:

Az OSZÖ Hivatal a hozzárendelt gazdasági szervezettel nem rendelkező intézmény vagyonáról, és annak változásáról elkülönített könyvvizetésre kötelezett. Az intézmény önálló pénztárt működtet az OSZÖ Hivatalának pénztárhelyiségében (szabályozása a Pénz- és Értékkezelési Szabályzatban és a Megállapodásban történik). Az intézmény gazdasági eseményeinek rögzítése a SALDO integrált rendszerben történik (az OSZÖ Hivatal központban). A könyvvizetést az OSZÖ Hivatal számviteli rendszerébe integrálva hajtja végre. A rendszer biztosítja a gazdasági szervezettel nem rendelkező intézmény adatainak elkülönített kezelését, a maradvány kimutatását.

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ

1. Az értékelési szabályzat célja

A szabályzat célja, hogy a Szt. és az Áhsz. által rögzített előírások alapján meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel a költségvetési szerv az eszközeinek és forrásainak mérlegértékét megállapítja, továbbá rögzítésre kerüljenek azok az értékelési szabályok, amelyek alkalmazása – az Szt. és Áhsz. felhatalmazása alapján – a költségvetési szerv döntésén alapul.

A szabályzat további célja, hogy – a költségvetési szerv adottságait és sajátosságait figyelembe véve – a Szt. és az Áhsz. által biztosított választási lehetőségeket, az értékelés során követendő eljárásokat egyértelművé tegye a költségvetési szerv vezetői és szakemberei számára, továbbá a könyvvizsgáló és minden külső felhasználó számára.

2. Az értékelés általános szabályai

- Az eszközök és források értékelésénél a számviteli politikában rögzített világosság, következetesség, lényegesség, teljesség, valóság, óvatosság elvét kell alapul venni.
- Az értékelés az eszközök és a források - a beszámoló mérlegében szerepeltetendő - értékének a meghatározását jelenti.

- Az eszközöket és forrásokat leltározással (mennyiségi felvétellel, egyeztetéssel) ellenőrizni és egyedenként értékelni kell.

- A költségvetési szerv az egyidejűleg beszerezett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközök, értékpapírok, készletek esetében **él a csoportos nyilvántartás lehetőségével**.

- A költségvetési szerv nem kíván élni a vagyoni értékű jog, a szellemi termékek, a tárgyi eszközök, továbbá a befektetett pénzügyi eszközök piaci értékre történő átértékelésének lehetőségével.

3. Az értékelési szabályzathoz kapcsolódó fogalmak

Minősítés: döntés az adott eszköz eszközfőcsoportok (befektetett eszközök, forgóeszközök, pénzeszközök, követelések, aktív időbeli elhatárolások), azon belül az egyes eszközcsoportok közé történő besorolásáról, a jogszabályi lehetőségek figyelembe vételével.

Felújítás: az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak; felújítás a korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli; a tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei előregedtek), amelynek következtében már a rendeltetésszerű használat nem biztosítható, veszélyeztetett. Nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egy időben való elvégzése, függetlenül a költségek nagyságától.

Karbantartás: a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.

Beruházás: a tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítása, a beszerezett tárgyi eszköz üzembe helyezése, rendeltetésszerű használatbavétele érdekében az üzembe helyezésig, a rendeltetésszerű használatbavételig végzett tevékenység (szállítás, vámkezelés, közvetítés, alapozás, üzembe helyezés), továbbá mindaz a tevékenység, amely a tárgyi eszköz beszerzéséhez hozzákapcsolható, ideértve a tervezést, az előkészítést, a lebonyolítást, a hitel-igénybevételt, a biztosítást is); beruházás a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének

közvetlen növelését eredményező tevékenység is, az előbbieken felsorolt, e tevékenységekhez hozzákapcsolható egyéb tevékenységekkel együtt.

Vételár, eladási ár: a termékek, szolgáltatások beszerzése, értékesítése után fizetett, kapott, felárral növelt, engedményekkel csökkentett, általános forgalmi adót nem tartalmazó ellenérték.

Üzembe helyezés időpontja: az eszköz alaptevékenység keretében történő rendeltetésszerű használatba vétele.

II. AZ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSÉNEK RÉSZLETES SZABÁLYAI

1. Bekerülési érték meghatározása

Az egyes mérlegtételek értékelésének kiindulópontja az eszközök bekerülési értékének meghatározása. Az egyes eszközcsoportok bekerülési érték meghatározásának általánosan szabályai:

Vásárolt immateriális javak bekerülési értéke az egységes rovatrend K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése megnevezésű rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár. A bekerülési érték megegyezik a vételárral.

Vásárolt, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszköz bekerülési értéke (vásárolt ingatlan, informatikai eszköz, gép, berendezés, jármű) bekerülési értéke az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése és a K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése létesítése megnevezésű rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár. A bekerülési érték megegyezik a vételárral.

Az idegen vállalkozó által előállított, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszköz bekerülési értéke (gépek, berendezések közül csak azok amelyek a költségvetési szerv egyedi igénye alapján készülnek) az eszköz létesítése, üzembe helyezése érdekében, az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend K62., K63., K64 rovatához kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott együttes vételár. A műszaki ellenőr díjazása része a bekerülési értéknek.

A használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszköz **idegen vállalkozó által végzett bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelése** érdekében végzett **munkák bekerülési értéke** az üzembe helyezésig felmerült és az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend K62., K63., K64 rovatához kapcsolódóan vezetett

nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott együttes vételár.

Nem része a bekerülési értéknek, így nem aktiválható az előkészítés, a lebonyolítás költsége, a közbeszerzési eljárás költsége, a közvetítői tevékenység, a könyvvizsgálói díj, a beruházáshoz kapcsolódó hitel-igénybevétel költsége, biztosítás díja, fizetendő és kapott kamatkorrekció, a devizás árfolyamnyereség és veszteség, a vámok és az illetékek.

Építési telek (földterület) és a rajta lévő épület egyidejű beszerzése esetén, ha az épületet rendeltetésszerűen nem veszik használatba, hanem lebontják, akkor az épület beszerzési, bontási költségeit, a vásárolt teleknek építkezésre alkalmassá tétele érdekében végzett munkák költségeit, ráfordításait a telek (a földterület) értékét növelő beszerzési költségként kell elszámolni a telek (a földterület) bontás utáni (az üres telek) piaci értéknek megfelelő összegéig. Az ezt meghaladó költségeket, ráfordításokat a megvalósuló beruházás (az épület, az építmény) bekerülési (beszerzési) értékeként kell figyelembe venni.

Egy adott beruházás miatt lebontott épület, építmény bontási költségei annak az újonnan megvalósuló beruházásnak a bekerülési (beszerzési) értékébe kerülnek, amely miatt azokat le kellett bontani.

Egy adott beruházás miatt lebontott és máshol újraépített épület újraépítési költségei az újraépített eszköz bekerülési (beszerzési) értékének minősülnek, ezért az újraépítés költségeit a többi költségtől (például a bontástól) elkülönítetten kell kimutatni.

A saját tulajdonú épület bontása esetén a lebontott épület értékét terven felüli értékcsökkenésként kell elszámolni. A terven felüli értékcsökkenés összege a bontás során keletkezett, készletre vett hulladék-anyag értékével csökkentett nettó érték.

A **már használatba vett**, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközön idegen vállalkozó által végzett **felújítási munkák** bekerülési értéke azoknak az egységes rovatrend K71., K72., K73. rovatokhoz kapcsolódóan vezetett számláin végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott együttes vételár.

Az ingatlan, a gép, a berendezés, a felszerelés, a jármű értékét növeli az azokhoz kapcsolódóan a pénzügyi számvitelben elszámolt befejezett felújítás értéke.

Saját előállítású immateriális javak, tárgyi eszközök bekerülési értéke a közvetlen önköltség.

Az **eszköz előállítási** értékének részét képezik azok a költségek, amelyek az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek; az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak, az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók.

Az eszköz előállítása során felmerült költségként kell figyelembe venni: a közvetlen anyagköltséget, a közvetlen személyi juttatás költségét és annak járulékait, az egyéb közvetlen költséget (szállítási és rakodási költség, közvetlen gépköltség). Az előállítási költségek közé tartoznak azok az adott eszközzel közvetlen kapcsolatba hozható, az előállításhoz kapcsolódó általános költségek (arányos) összegei is, amelyek az adott eszközre megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók. Ilyenek: gépköltségek, kamatköltségek, egyéb kiegészítő részlegek (üzemek) általános költségei.

Az előállítási költség között kell elszámolni (és így az az előállítási érték részét képezi) az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a beruházó költségvetési szerv által biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét, a saját előállítású termék, és a nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét, a vásárolt anyag értékét (a saját előállítású termék tényleges beépítésekor) a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.

Csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt eszköz (a nem adminisztrációs hibából származó többlet) bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke. A piaci értéket dokumentálni kell.

Az átadó által megadott adatok alapján dokumentumok elkészítéséért a gazdasági szervezet vezetője a felelős. A piaci érték jóváhagyására a közgyűlés elnöke jogosult.

Államháztartási szervezet átszervezés során a közfeladathoz kapcsolódó térítés nélküli átadás-átvételkor a jogelőd könyveiben szereplő értéket kell továbbvinni. Immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a korábbi bruttó értéket, valamint az eddig elszámolt terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenést; részesedéseknél, hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknál, készleteknél, követeléseknél az eredeti bekerülési értéket és a hozzákapcsolt értékvesztést kell elszámolni.

Költségvetési szerv alapítása, átszervezése esetén az alapító, az irányítószerv döntése alapján a **véglegesen átadott eszköz** bekerülési értéke az átadás/átvételi jegyzőkönyvben szereplő érték. Az átadó szervezetnél kimutatott bruttó (illetve bekerülési) érték alkalmazása esetén az átadásig elszámolt halmozott értékcsökkenést, illetve értékvesztést is nyilvántartásba kell venni.

A gazdasági társaságban való részesedés bekerülési értéke alapítás, tőkeemelés, vásárlás, átalakulás, beolvadás esetén a K65. Részesedés beszerzése vagy a K66. Meglévő részesedés növeléséhez kapcsolódó kiadás rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlán végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott összeg. A társulási részesedés bekerülési értéke a társulásban résztvevő által bevitt vagyontárgy társulási szerződésben, illetve annak módosításban meghatározott bruttó értéke.

A vásárolt készletek bekerülési értéke az egységes rovatrend K311. Szakmai anyagok beszerzése vagy K312. Üzemeltetési anyagok beszerzése rovatokhoz kapcsolódóan

vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár.

Saját termelésű készletek (befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek) értékét a közvetlenül felmerült anyagköltség, valamint a hozzá kapcsolható közvetett költségek alapján kell meghatározni.

Az adott előlegek bekerülési értéke az átutalt vagy megfizetett – előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összeg.

A követelések bekerülési értéke az egységes rovatrend bevételeihez kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon kimutatott követelésekkel megegyező elismert, esedékes összeg.

A kapott előlegek bekerülési értéke az átutalt, megfizetett – előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összeg.

A kötelezettségek bekerülési értéke az egységes rovatrend kiadásaihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek összege.

A bekerülési érték megállapításának sajátos szabályai

A bekerülési érték részét képező tételeket annak a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtkor (legkésőbb az üzembe-helyezéskor) kell számításba venni, azzal hogy az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot.

Amennyiben az üzembe helyezés, a raktárba történő beszállítás megtörtént, de a számla a megfelelő bizonylat nem érkezett meg és a pénzügyi rendezés nem teljesülhetett, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás alapján kell meghatározni és a negyedév végén állományba venni. Az így meghatározott érték és a későbbiekben ténylegesen fizetett összeg közötti különbözettel a bekerülési értéket módosítani kell.

2. Az értékcsökkenés elszámolásának szabályai

2.1 A terv szerinti értékcsökkenés

Az immateriális javak és a tárgyi eszközök üzembe helyezését követően értékcsökkenést kell elszámolni. Az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési értékét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják. A költségvetési szerveknek nem kell maradványértéket meghatározniuk a 25 millió Ft bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenésének megállapításánál.

Az ingatlanok, a 25 millió Ft bekerülési érték feletti gépek, berendezések, felszerelések, járművek, valamint az immateriális javak közül a szellemi termékek esetében a költségvetési szerv 0 Ft maradványértéket állapít meg.

Az értékcsökkenést az immateriális javak és a tárgyi eszközök után negyedévente kell elszámolni.

A kis-értékű immateriális javak bekerülési értékét a beszerzést, a kis-értékű tárgyi eszközök bekerülési értékét az üzembe helyezést, a használatba vételt követően, de legkésőbb az üzembe helyezést követő negyedév zárásakor kell a terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolni.

Az immateriális javak terv szerinti értékcsökkenésének leírási kulcsa:

- a vagyoni értékű jogoknál 16% vagy a tervezett használati idő alapján megállapított lineáris kulcs,
- a szellemi termékeknel 33%.

A 2014. január 1-jét megelőzően üzembe helyezett, használatba vett eszközöknél a költségvetési szerv az addig használt terv szerinti értékcsökkenési leírási kulcsokat alkalmazza.

2014. január 1-jét követően alkalmazott leírási kulcsok:

A) ÉPÜLET

Az épület jellege	Leírási kulcs %
Hosszú élettartamú szerkezetből	2,0
Közepes élettartamú szerkezetből	3,0
Rövid élettartamú szerkezetből	6,0

Az épület műszaki ismérvek szerinti besorolása:

Megnevezés (Épület jellege)	Felmenő (függőleges teherhordó szerkezet)	Kitöltő (nem teherhordó falazat)	Vízszintes teherhordó szerkezet (közbenső és tetőfödém, illetve egyesített teherhordó, térrelhatároló tetőszerkezet)
Hosszú élettartamú szerkezet	Beton- és vasbeton, égetett téglá-, kő-, kohósalak- és acélszerkezet	Tégla, blokk, panel, öntött falazat, fémlemez, üvegbeton és profil- üveg	Előre gyártott és monolit vasbeton acéltartók közötti kitöltő elem, valamint boltozott födém
Közepes élettartamú szerkezet	Könnyűacél és egyéb fémszerkezet, gázszilikát szerkezet, bauxit- beton szerkezet, tufa- és salakblokk szerkezet, fűrészelt faszerkezet,	Azbeszt, műanyag és egyéb függönyfal,	Fagerendás (borított sűrűgerendás), mátrai födém, könnyű acélfödém, illetve egyesített acél tetőszerkezet könnyű kitöltő elemekkel

	vályogfal szigetelt alapokon		
Rövid élettartamú szerkezet	Szerfás és deszkaszerkezet, vályogvert falszerkezet, ideiglenes téglafalazat	Deszkafal, lemezkeretbe sajtolt lapfal	Szerfás tapasztott és egyéb egyszerű falfödém

Az épület jellegét a fenti három ismerv közül a rövidebb élettartamot jelentő ismerv alapján kell meghatározni.

Az épületgépészet körébe tartozó gépek és berendezések értékcsökkenését az épülettől függetlenül, a gépeknél megadott leírási kulcsokkal is el lehet számolni, akkor ha a könyvekben külön van nyilvántartva.

Az épületbe beépített technológiai gépek és berendezések, az ezeket kiszolgáló vezetékek leírását az épülettől függetlenül, a gépeknél, illetve vezetékeknél megadott leírási kulcsok alapján kell megállapítani.

B.) ÉPÍTMÉNYEK

Az építmény jellege	Leírási kulcs %
Ipari építmény	2,0
Vízi építmény	2,0
Elektromos vezetékek, ideértve a távközlési hálózat vezetékeit is	8,0
Kőolaj- és földgázvezetékek, gázvezetékek	6,0
Egyéb, minden más vezetékek	3,0
Alagút és földalatti építmény (a bányászati építmény kivételével)	1,0
Idegen (bérelt) ingatlanon végzett beruházás	6,0
Minden egyéb építmény	2,0

C.) GÉPEK, BERENDEZÉSEK, FELSZERELÉSEK, JÁRMŰVEK, TENYÉSZÁLLATOK

a) 33 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

1. A HR 8471, 8530, 8537 vtsz.-okból az irányítástechnikai és általános rendeltetésű számítástechnikai gépek, berendezések.

b) 20 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

A HR 8701 vtsz.-ból a járművek, valamint a HR 8702-8705, 8710, 8711 vtsz.-ok.

c) 14,5 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

Minden egyéb - az a)-b) pontban fel nem sorolt - tárgyi eszköz.

Az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog terv szerinti értékcsökkenésének leírási kulcsa azonos annak az ingatlannak a leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik.

Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés a földterület, a telek (a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével), az erdő, a képzőművészeti alkotás, a régészeti lelet bekerülési (beszerzési) értéke után, az üzembe nem helyezett beruházásnál, a 0-ra leírt és a használatból kivont eszközök után. A költségvetési szervnél a hangszerek értéke után nem számolható el értékcsökkenés.

A költségvetési szerv nem él a gyorsított eljárás lehetőségével.

A terv szerinti értékcsökkenés negyedévenkénti elszámolásáért az analitikus nyilvántartó a felelős.

2.2 Terven felüli értékcsökkenés

Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszközöknél elszámolni akkor, ha a tevékenység változása miatt az eszköz feleslegessé vált, megrongálódott, megsemmisült vagy hiány jött létre, továbbá a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető. A terven felüli értékcsökkenést akkor kell elszámolni, amikor a gazdasági esemény bekövetkezett.

3. Értékvesztés elszámolás általános szabályai

A költségvetési szervnek a gazdasági társaságban lévő részesedés, a készlet, a követelés és az adott előleg esetében, amennyiben a piaci érték tartósan és jelentősen alacsonyabb a könyv szerinti értéknél a különbözetet értékvesztésként kell elszámolni. Ha az értékvesztés oka részben vagy teljesen megszűnt, úgy az elszámolt értékvesztést legfeljebb az elszámolás összegéig vissza kell írni.

A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott részesedések, értékpapírok, a készletek és a követelések értékvesztésének elszámolása során akkor kell a különbözetet **jelentős összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át.**

Az értékvesztés elszámolását és annak visszairását a költségvetési év mérleg fordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani. Az értékvesztés elszámolását minden esetben dokumentálni kell. Az eszközhöz kapcsolódó értékvesztés elszámolásának engedélyezése az intézményvezető hatáskörébe tartozik.

3.1 Az értékvesztés elszámolásának részletes szabályai

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél – függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel – értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti – veszteségjellegű – különbség összegében, ha ez a különbség tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

A befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- a) tőzsdén nem jegyzett gazdasági társaságnál a saját tőke, jegyzett tőke arányát a vállalkozás tárgyévet megelőző 3 év mérlegének adatai alapján.
- b) a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget.

A gazdasági társaság tárgyévet megelőző 3 évi beszámolója alapján a gazdasági társaság vezetőjének a feladata az értékvesztés meghatározása.

Amennyiben az előzőek szerinti befektetésnek, a mérlegkészítéskor igazolható piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbséggel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg beszerzési értéket.

A vásárolt készletek értékvesztésének elszámolási szabályai

Ha a **vásárolt készlet (anyag, áru)** könyv szerinti értéke **jelentősen és tartósan** magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken kell kimutatni, értékvesztés elszámolása mellett.

Ha **vásárolt készlet** a vonatkozó előírásnak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, megrongálódott, felhasználása, értékesítése kétségesse vált, feleslegessé vált értékvesztést kell elszámolni, addig a mértékig, hogy a használhatóságnak megfelelő, mérlegkészítéskor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyag áron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben. Az értékvesztést csak azon készletek esetében lehet elszámolni, amelyek a mérlegkészítést megelőző év mérlegében is szerepeltek.

Az értékvesztés összegét katalógusban szereplő ár, korábbi beszerzések alapján gazdasági szervezet vezetője állapítja meg.

A követelés minősítése alapján a mérleg fordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve az **előlegként adott összegeket**, továbbá a **bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket** is) értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbség összegében, ha ez a különbség tartósnak mutatkozik és jelentős összegű. Jelentős összegűnek tekintendő a különbség, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át vagy 100 000 Ft-ot.

A követelések működési célú támogatások bevételeire, államháztartáson belülről, a

követelések felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről után értékvesztés nem számolható el.

Kis összegű követelések értékvesztése

Kis összegű követelésnek kell tekinteni az Áhsz szerint meghatározott értéket meg nem haladó követelést. A kisösszegű követelésekről évvégén kigyűjtés alapján jogcímenként külön nyilvántartást kell készíteni.

A vevőnként kis összegű követelések könyvvitelben elkülönített csoportjára, a vevők együttes minősítése alapján, az értékvesztés összege a követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában kerül meghatározásra, egy-összegben elszámolható és elkülönítetten kimutatandó.

Ebben az esetben a következő évi mérleg fordulónapi értékelésekor a kis összegű követelések – hasonló módon megállapított – értékvesztésének összegét össze kell vetni az előző évi, ilyen jogcímen elszámolt értékvesztés összegével és a csoport szintjén mutatkozó különbözetet – előjelének megfelelően – a korábban elszámolt értékvesztést növelő értékvesztésként, illetve a korábban elszámolt értékvesztés visszairásaként kell elszámolni.

Egyedi értékelés alapján történő értékvesztés

Az egyedileg értékelt követelések esetében értékvesztést kell elszámolni az adós, a vevő minősítése alapján a költségvetési év december 31-én fennálló és a beszámoló készítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követeléseknél a beszámoló készítésekor rendelkezésre álló információk alapján.

Az adós, vevő minősítése során vizsgálni kell a vevő adós jövedelmi helyzetét, fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát, továbbá azt, hogy a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély, csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani. A minősítés során figyelembe kell venni a jogi képviselő véleményét.

Az értékvesztés összegét a nyilvántartásba vételi érték százalékában kell meghatározni, egy összegben elszámolni és elkülönítetten kimutatni. Az értékvesztés elszámolása a követelés esedékességi dátumának figyelembevételével, az azt követő időszakban fennálló tartozásállomány napjainak korosításával, az alábbiak szerint történik:

A minősítés kritériuma

Elszámolható értékvesztés

Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a beszámoló készítés időpontjáig 90 napon belül nem tett eleget (0 – 90 késedelmi nap)

A követelés 20 %-a

Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a beszámoló készítés időpontjáig 91-180 napon belül nem tett eleget.

A követelés 30 %-a

Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a beszámolóképzés időpontjáig 181-360 napon belül nem tett eleget.

A követelés 50 %-a

Aki fizetési kötelezettségének többszöri felszólítás ellenére rendszeresen nem tett eleget, továbbá valószínűsíthető, hogy kötelezettségét 360 napon túl sem tudja teljes egészében kiegyenlíteni.

A követelés 80 %-a

Pénzeszközök értékvesztése

A költségvetési szerv a pénzeszköznél akkor számol el értékvesztést, ha az adott pénzeszköz számlát vezető hitelintézet a számlán lévő összeget nem tudja a számlatulajdonos költségvetési szervnek maradéktalanul a rendelkezésére bocsátani.

4. A terven felüli értékcsökkenés és az értékvesztés visszairásának szabályai

Amennyiben eredeti bekerülési értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés okai már nem, illetve csak részben állnak fenn, a leírásokat meg kell szüntetni az immateriális javaknál és a tárgyi eszközöknél a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés; az egyéb eszközöknél az elszámolt értékvesztés összegének csökkentésével. A visszairás összege nem lehet több, mint korábban terven felüli értékcsökkenésként, értékvesztésként elszámolt összeg.

A terven felüli értékcsökkenés és az értékvesztés visszairását a költségvetési év mérleg fordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.

III. A mérlegben értékkel szereplő eszközök és források értékelése

1.1 Általános szabályok

- Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza.
- Az előző év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elv csak akkor változtatható meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan – legalább egy éven túl – jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. Ez esetben a változást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell.

A mérlegben kimutatott eredmény meghatározásakor, a mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, és amely a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált.

1.2 Részletes szabályok

Devizás tételek értékelése

A külföldi pénzürtékre szóló eszköz, kötelezettség (kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség) forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

Ha Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket (kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket) kell forintra átszámítani, az átszámítást az Szt szerinti módon kell elvégezni. Ez esetben a valuta szabadpiaci árfolyamán – ennek hiányában, országos napilapban a világ valutáinak árfolyamáról közzétett tájékoztató adatai alapján –, a választott hitelintézet vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által jegyzett devizára átszámított értéket kell a hitelintézet által jegyzett deviza devizavételi és deviza eladási árfolyamának átlagán vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon forintra átszámítani.

Az év végi értékelés munkamenete a következő:

- a) a külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek könyv szerinti értékének megállapítása;
- b) a fordulónapi érték meghatározása valamennyi külföldi pénzürtékre szóló tételnél (részesedések, követelések, valutakészlet, deviza, számlán lévő deviza, kötelezettség) külön-külön az MNB által meghatározott árfolyam;
- c) az árfolyam-különbözetek megállapítása valamennyi külföldi pénzürtékre szóló tételre külön-külön (ez gyakorlatilag az előző két feladat különbsége);
- d) ezeknek az összegeknek abszolút értékű összegzése az összevont árfolyam-különbözet nagyságának meghatározása, majd minősítése;
- e) amennyiben a költségvetési szerv számviteli politikájában meghatározottak szerint jelentős összegű az év végi összevont nem realizált árfolyam-különbözet, ezt a főkönyvi könyvelésben is rögzíteni kell, egyenként minden külföldi pénzürtékre szóló tételnél.

A valuta- és devizaszámlák esetében az árfolyam-különbözeteket – jellegüknek megfelelően – bevételként vagy kiadásként kell elszámolni.

Ha a nyilvántartásban lévő külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek könyv szerinti értéke és a fordulónapi árfolyamon számított értéke közötti különbségek összege a számviteli politikában meghatározott jelentős összeget nem éri el, akkor nem kell módosítani a külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek könyv szerinti értékét.

Az immateriális javakat és tárgyi eszközöket a mérlegben a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel, növelve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével.

A tartós részesedéseket, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat a mérlegben a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

A koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközöket a mérlegben a bekerülési értéken kell kimutatni, elkülönítve azok értékcsökkenését, értékvesztését. A koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök után a terven felüli értékcsökkenést a koncesszió jogosultja, a vagyonkezelő adatszolgáltatása alapján kell megállapítani. (Ebben az eszközcsoportban kizárólag az államháztartáson kívülre adott eszközöket kell kimutatni.)

Vásárolt készletként a mérlegben a mérleg fordulónapján használatba nem vett vásárolt készletek bekerülési értékét kell kimutatni, csökkentve a már elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével. Befejezetlen termelést, félkész termékeket, késztermékeket a mérlegben bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével

A követeléseket a mérlegben a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

A követelések mérleg fordulónapi értékelésével kapcsolatos teendők:

- el nem ismert követelések kivezetése,
- behajthatatlan követelések kivezetése,
- az elengedett követelések kivezetése (amennyiben a jogszabályok lehetővé teszik),
- értékvesztések elszámolása, illetve az elszámolt értékvesztések visszaírása,
- külföldi pénzürtékre szóló követelések mérlegfordulónapi értékeléséből adódó árfolyam-különbözetek elszámolása.

A vevő követelésekre vonatkozó egyenlegközlő kimutatást a tárgyévet követő év január 20-áig kell megküldeni az vevő részére, amely a gazdasági szervezet vezetőjének a feladata.

A jogszabályon alapuló követelés esetében, az érvényes jogszabály, a határozat biztosítja az elismertséget, még akkor is, ha az adós azt vitatja. Az eredetileg elismert, de az utólag vitatott (peresített) követelést a könyvekből ki kell vezetni. A vitatott követelést csak a 0 számlaosztályban lehet kimutatni, a mérlegben értékkel nem szerepelhet.

A költségvetési szerv könyvviteli mérlegében nem szerepeltethető olyan követelés, amelynek pénzügyi teljesítésére már nincs esély. Az ilyen követelést behajthatatlan követelésként ki kell vezetni a könyvekből. A behajthatatlanság tényét, mértékét mindig bizonyítani és dokumentálni kell.

A pénzeszközöket a mérlegben a mérleg fordulónapján a pénztárban lévő, a fizetési számlához kapcsolódó számlakivonatban szereplő értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

Az aktív időbeli elhatárolásokat a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A saját tőkébe tartozó forrásokat a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A kötelezettségeket a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

- **A költségvetési évben esedékes kötelezettségek**

A költségvetési évben esedékes kötelezettségeket a költségvetési kiadások kiemelt előirányzatai és a finanszírozási kiadások szerinti tagolásban kell a mérlegben kimutatni.

Az áruszállításból, a szolgáltatásteljesítésből származó, általános forgalmi adót is tartalmazó, a költségvetési évben (a mérleg fordulónapjáig) esedékes kötelezettségeket a szabályzat hatálya alá tartozó államháztartási szervezet által elismert, számlázott összegben kell kimutatni mindaddig, amíg az nem került kiegyenlítésre, vagy egyéb módon rendezésre.

Az ilyen jellegű kötelezettségek mérlegben történő szerepeltetésének nem feltétele, hogy a számla készítésének időpontja a mérleggel lezárt évben legyen. Minden olyan számlának meg kell jelenni a mérlegben, amely a tárgyévet követő év február 25-ig megérkezik a költségvetési szervhez, és a számlázás alapjául szolgáló teljesítés – a teljesítésigazolás szerint – a mérleggel lezárt évben megtörtént.

Nem kell a kötelezettséget a mérlegben kimutatni, ha arról a szállító, szolgáltató írásban lemond, vagy ha a kötelezettség a törvényi rendelkezés alapján elévült.

- A költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek

A költségvetési évet követően esedékes kötelezettségeket a költségvetési kiadások kiemelt előirányzatai és a finanszírozási kiadások szerinti tagolásban kell a mérlegben kimutatni.

A költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek között csak a mérleg fordulónapját követően esedékes összeg mutatható ki. A kötelezettség mérleg fordulónapja előtt esedékes összegét a költségvetési évben esedékes kötelezettségek között kell a mérlegben kimutatni.

Az egyéb rövidlejáratú kötelezettségeket az egyeztetett könyvszerinti értékben, illetve a névszerinti analitikus nyilvántartásban szereplő összeggel megegyező értéken kell a mérlegben szerepeltetni.

A passzív időbeli elhatárolásokat a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.


IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Ez az szabályzat 2019. december 2. napján lép hatályba.

Hatályát veszti a 2016. január 01-én kelt értékelési szabályzat.


Budapest, 2019. december 02.

Készítette:


Dr. Kírály Katalin
intézményvezető



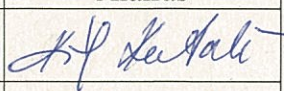
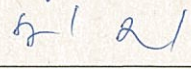

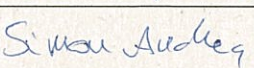
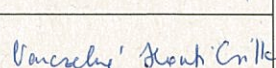
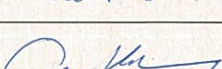
Jóváhagyta:


Sebestyén Zoltánné
gazdasági vezető

Budapest, 2019.12.02.

MEGISMERÉSI NYILATKOZAT

A Magyarországi Szlovákok Kulturális Intézete 2019. december 2. napjától hatályos Eszközök és források értékelési szabályzatában foglaltakat megismertem. Tudomásul veszem, hogy az abban leírtakat a munkám során köteles vagyok betartatni.

Név	Beosztás	Dátum	Aláírás
Dr. Király Katalin	intézményvezető	2019. 12. 02.	
Sebestyén Zoltánné	gazdasági vezető	2019. 12. 02.	
Illés Magdolna	számviteli ügyintéző	2019. 12. 02.	
Simon Andrea	számviteli ügyintéző	2019. 12. 02.	
Venczelné Honti Csilla	számviteli ügyintéző	2019. 12. 02.	
Gyimesiné Huguik Erzsébet	pénzügyi ügyintéző	2019. 12. 02.	
Rónai Erzsébet	számviteli ügyintéző	2019. 12. 02.	